

เทคนิคการจับไมโครโฟน

โดย ดนัย อ่วมอิมพีซ

ในการจัดประชุมภายในห้องประชุม จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ดูแลและควบคุมระบบสัญญาณเสียง เพื่อให้เกิดความคมชัดและมีคุณภาพระหว่างการบรรยาย อย่างไรก็ตาม คุณภาพเสียงที่ส่งออกไปยังลำโพงไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การควบคุมระบบเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับวิธีการจับไมโครโฟนของผู้ใช้งานด้วย ทั้งนี้เมื่อบุคคลมีบทบาท เป็นวิทยากร พิธีกร หรือผู้บรรยาย การจับไมโครโฟนอย่างถูกวิธีถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพเสียง หาก จับไมโครโฟนไม่ถูกต้อง อาจทำให้เสียงที่ส่งออกไปยังลำโพงขาดความคมชัดหรือไม่มีคุณภาพตามที่ต้องการได้

กลุ่ม CoP สาขาแสง เสียง และอุปกรณ์ สถานเทคโนโลยีแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล จึงได้รวบรวมและ แบ่งปันเทคนิคการจับไมโครโฟน เพื่อให้บุคลากรสามารถใช้งานไมโครโฟนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเสริมสร้าง ภาพลักษณ์ความเป็นมืออาชีพในการพูดได้อย่างยอดเยี่ยม

การจับไมโครโฟนที่ถูกรวิธี

รูปที่ 1 การจับไมโครโฟนที่ถูกรวิธี

1. **เว้นระยะห่างและทำมุมที่เหมาะสม** ถือไมโครโฟนให้ห่างจากริมฝีปาก ประมาณ 4 - 6 เซนติเมตร และทำมุมประมาณ 45 องศา เพื่อให้เสียงเข้าสู่ ไมโครโฟนได้ตรงตามองศาการรับเสียง และลดเสียงลมหายใจที่ไม่พึง ประสงค์
2. **จับบริเวณกึ่งกลางของด้าม** เพื่อช่วยให้ควบคุมไมโครโฟนได้มั่นคง ป้องกันการหล่นหลุดจากมือ และไม่ทำให้บดบังใบหน้า เนื่องจากอาจ ส่งผลต่อภาพลักษณ์และบุคลิกภาพของผู้พูด รวมทั้งเพื่อหลีกเลี่ยงการบัง เสาอากาศของไมโครโฟน
3. **ใช้ระดับเสียงปกติ** พูดด้วยระดับเสียงปกติ ไม่พูดดังหรือเบาจนเกินไป รวมทั้งไม่ต้องตะโกนหรือกระซิบ

สิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง (ข้อควรระวัง) ในการจับไมโครโฟน

- **ระยะการถือไมโครโฟนจากริมฝีปาก**
 - **กรณีถือห่างเกินไป** อาจทำให้สัญญาณเสียงที่เข้าสู่ไมโครโฟนมีระดับต่ำ ส่งผลให้เสียงที่ออกจาก ลำโพงเบาและไม่ชัดเจน หากมีการปรับเพิ่มระดับเสียงไมโครโฟนเพื่อชดเชย อาจก่อให้เกิดเสียง หอน (Feedback) จากลำโพงได้
 - **กรณีถือใกล้เกินไป** จะทำให้ระดับเสียงที่เข้าสู่ไมโครโฟนดังเกินปกติและเกิด Proximity Effect ส่งผลให้เสียงทุ้ม (Low frequency) มีปริมาณมากเกินไป ในขณะที่เสียงกลาง (Mid frequency) และเสียงสูง (High frequency) ลดลง จนทำให้ได้ยินเสียงบวม อู้อี้ และไม่น่าฟัง

รูปที่ 2 การถือไมโครโฟนในระยะที่ห่างเกินไป รูปที่ 3 การถือไมโครโฟนในระยะที่ใกล้เกินไป

- **ห้ามกำหัวไมโครโฟน** การกำหรือจับที่หัวไมโครโฟนจะทำให้เสียงไม่สามารถไหลผ่านตะแกรงด้านล่างได้ตามปกติ ส่งผลให้เสียงสะท้อนกลับเข้าสู่ไมโครโฟน เกิดการผิดเพี้ยนจากรูปแบบการรับเสียง ทำให้คุณภาพเสียงลดลง และอาจทำให้เกิดเสียงหอน (Feedback) ได้ง่าย

รูปที่ 4 การกำหัวไมโครโฟน

- **หลีกเลี่ยงการใช้หน้ากากหนาขณะพูดไมโครโฟน** การสวมหน้ากากที่มีความหนา เช่น หน้ากาก 3D หรือ หน้ากากผ้า ขณะพูดหรือบรรยาย จะทำให้ระดับเสียงที่เข้าสู่ไมโครโฟนลดลง ส่งผลให้เสียงที่ออกมามีลักษณะเบาและขาดความชัดเจน และอาจต้องปรับเพิ่มระดับเสียงเพื่อชดเชยเสียง ทำให้อาจเกิดเสียงหอนได้ ดังนั้นควรถอดหน้ากากออก หรือเลือกใช้หน้ากากที่ไม่หนา เช่น หน้ากากอนามัยแบบทั่วไป
- **หลีกเลี่ยงการตะโกนใส่ไมโครโฟน** การตะโกนหรือส่งเสียงดังเกินไปใส่ไมโครโฟน จะทำให้ระดับเสียงที่เข้าสู่ไมโครโฟนเกินกว่าค่าความดันเสียงสูงสุดที่ไมโครโฟนสามารถรองรับได้ (Maximum Sound Pressure Level) ส่งผลให้เกิดเสียงแตกพร่า (Distortion) เมื่อส่งออกไปยังลำโพง

ขอบคุณแหล่งอ้างอิง

- Sound Space สาเหตุไม่ค์หอน Feedback (7 เมษายน 2016) สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2568 จากเว็บไซต์ <https://www.soundspacethai.com/วิธีแก้ไมค์หอน>
- thananchai Lohachartkul 4 รูปแบบการรับเสียงที่ต้องรู้ก่อนซื้อไมค์ (30 มิถุนายน 2021) สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2568 จากเว็บไซต์ <https://advancedphotosystems.com/4-รูปแบบการรับเสียงที่ต้องรู้ก่อนซื้อไมค์>

- Sorrawit Dedduang Proximity Effect ทำไมพูดใกล้ไมค์เสียงถึงบวม? (7 สิงหาคม 2565) สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2568 จากเว็บไซต์ <https://www.liveforsound.com/proximity-effect/>
- jirayus พื้นฐานเสียงที่คนทำงานเสียงต้องรู้: SPL คืออะไร และทำไมถึงสำคัญ? (6 กรกฎาคม 2565) สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2568 จากเว็บไซต์ <https://proplugin.com/th/explainer/พื้นฐานเสียงที่คนทำงาน>
- Nut Nutthapot Distortion ประเภทของเสียงแตกพว้า (15 สิงหาคม 2564) สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2568 จากเว็บไซต์ <https://www.atprosound.com/about-distortion-you-must-know/?srsltid=AfmBOooGBX86l-D1ypq8y0lm41uOHVyzkzamet7Z3jYnAbArvJyKpao2>

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

CoP แสง เสียง และอุปกรณ์ สถานเทคโนโลยีแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

โทร. 0 2419 7433